

MUSEETS PROTEKTOR

Hendes Majestæt Dronning Margrethe II

MUSEETS KOMITÉ

Direktør JENS DEGERBØL*, R., formand

Vagtmester KAJ ORLA ANDERSEN

Direktør TORKILD REEDTZ FUNDER*, R., næstformand

Direktør JENS FYNBO, R¹.

Professor, dr.phil. KRISTOF GLAMANN, R¹.

Kaptajn A. FISCHER HENRICHSEN

Direktør CHRISTEN HOVGAARD

Underdirektør, kaptajn S.C. NYGAARD

Direktør, civilingeniør H.J. ESMANN OLESEN

Grosserer, direktør KNUD OLESEN*, R¹.

Rigsantikvar, professor, dr.phil. OLAF OLSEN*

Skibsreder CARL RENTZ-PETERSEN

Direktør JØRGEN SKOV*

Viceadmiral S.S. THOSTRUP, SK.

Komiteens sekretær

ekspeditionssekretær i Industriministeriet, cand.jur. E. ASSENS

De med * betegnede er tillige medlemmer af forretningsudvalget.

I foråret 1987 valgtes direktør Jens Degerbøl til formand for Komiteen for Handels- og Søfartsmuseet. Jens Degerbøl indtrådte i komiteen i 1974 og har siden 1981 været næstformand.

PERSONALE
(pr. 1/10 1987)

Museumsdirektør: HANS JEPPESEN

Museumsinspektør: HANNE POULSEN

Museumsinspektør: KÅRE LAURING

Museumsforvalter: MORTEN KIRKETERP NIELSEN

Konserveringstekniker: MADS GULLØV

Skibsteknisk konsulent: MORTEN GØTHCHE

Bibliotekar: BERT BLOM

Museumsassistent: ERIK SCHOU ANDERSEN

Museumsassistent: HANNE BESSER

Sekretær: JOHNNA HENDRIKSEN

Bogholder: KAYA HANSEN

Fotograf: KIRSTEN JAPPE

Receptionist: LONE ANDERSEN

Kustode: SVEN JOHANNESSEN

Kustode: OLE BENT NIELSEN

Ekstrakustode: HANS HENNING JØRGENSEN

Rengøringsassistent: ELNA STAUGÅRD MORTENSEN

Rengøringsassistent: BIRTHE HØJLAND

Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg

Beretning for året 1986

Årets største begivenhed blev indflytningen den 3. april i hovedbygningen på kaserneområdet. Hermed fik museet mulighed for at realisere et længe næret ønske om en forbedret service for de mange besøgende, der gerne vil fordybe sig i de betydelige samlinger af arkivalier, fotografier, kort og bøger. Samtidig har overflytningen og samlingen af disse materialekategorier givet en mere rationel arbejdsgang samt bedre bevaringsforhold, og den betydelige udvidelse af kontorarealerne er en daglig glæde for alle ansatte.

Kort tid før nytår fik museet tillige vished for, at Industriministeriet fra 1. januar 1987 ville udvide antallet af faste stillinger med 1 museumsinspektør, 1 konserveringstekniker, 1 receptionsmedarbejder, 1/2 fotograf og en 1/2 bibliotekar.

Indsamling og registrering

Som gavelisten viser, har museet også i 1986 modtaget mange spændende genstande, arkivalier og fotografier til belysning af det rigt varierede arbejdsfelt: dansk handel og søfart.

Den fysiske flytning af arkivalier og bibliotek fra slottet til hovedbygningen gav en kærkommen men tidkrævende lejlighed til nyordning af disse samlinger, en opgave som næppe kunne være gennemført uden et godt arbejdende hold af beskæftigelsesansatte.

Ajournføringen af bibliotekets registre har også kunnet videreføres som beskæftigelsesprojekt, og årets tilvækst af nye bøger blev 549 bind.

Bevaring

For museets andel i Fælleskonserveringen er konserveret 6 bille-

der. Årets øvrige bevaringsindsats har været af forebyggende art, hvor f.eks. nyordningen af arkivaliebestanden har medført, at hovedparten nu opbevares i læg og kasser af syrefrit pap og karton.

Formidling

På museet har været vist to særudstillinger, som begge havde relation til tidligere danske kolonier.

Forårets udstilling, som åbnedes den 15. maj, viste resultater fra et dansk registrerings- og opmålingsprojekt i Tranquebar, og i efteråret præsenterede museet de to billedkunstnere Bodil Kaalunds og Hans Lynges indtryk fra et første besøg i det tidligere Dansk Vestindien. Den sidste udstilling var USA's ambassadør i Danmark mr. Terance A. Todman så venlig at åbne.

Til brug uden for Kronborg producerede museet den lille vandredstilling »Maritim husflid«, som i tiden 16. maj - 16. oktober kunne ses på Amtssygehuset i Helsingør, derefter på Fredensborg bibliotek (20. oktober-1. november) og Allerød hovedbibliotek (3.-24. november). Som ventet nåede besøgstallet på museet i 1986 ikke det foregående års toppunkt (109.924), men det mere typiske 80.863.

Der har i årets løb været afholdt særomvisning for Helsingør kommunes kulturudvalg, Nationalparkrådet, ambassadør Terance A. Todman, Fredningsstyrelsen, Helsingør Sømandsforening og industriministeren. Desuden har Hans Jeppesen holdt følgende foredrag: »Fartøjsbevaring i Danmark«, den 13. januar på et nordisk symposium i Göteborg, »Maritime Communities in Denmark 1850-1950« i Wales på British Folk Life Society's årsmøde 15.-20. september, »Sømandsliv i 1700-tallets store skibe« i Haderslev den 15. oktober.

Faglige forespørgsler, som foranlediger skriftlige svar, udgjorde i 1986 640, heraf omfattede 371 også bestilling af fotografier eller tegninger. Desuden udkom andet bind af Knud Klems værk »Skibsbyggeriet i Danmark og Hertugdømmerne i 1700-årene« som nr. XIV i serien Søhistoriske Skrifter.

Organisation og samarbejde

Hans Jeppesen har repræsenteret museet i Orlogsmuseets komité, Vikingeskibshallens bestyrelse, Landsudvalget for indsamling og bevaring af fotografier, repræsentantskabet for Arktisk Institut, Marinarkæologisk referencegruppe (Mare), kontaktudvalget for Dansk maritim historie- og samfundsforskning, styrelsen for Dansk Kulturhistorisk Museumsforening (DKM) og Skibsbevaringsfonden.

En eller flere af museets medarbejdere har deltaget i følgende møder og kurser: Søfartspuljens møder 17. april og 25.-26. september, Dansk Maritimhistorisk konference 18.-20. april, Statens Museumsnævns (SMN) halvårsmøder 22.-23. maj og 2.-3. oktober, DKM's sommerkursus 1.-9. juli, Træskibssammenslutningens pinsestævne 17.-20. maj.

Lokaler

På grundlag af arkitekt Mikael Sindings istandsættelsesplan for hovedbygningen blev første etape af ialt 3 gennemført i første halvdel af året. Takket være gode håndværkere og præcis styring kunne såvel tidsplan som de økonomiske rammer holdes. Istandsættelsen blev finansieret ved optagelse af et favorabelt lån i Den Danske Bank og ved forbrug af museets formue. Senere håber museet at kunne videreføre dette arbejde, således at der bl.a. kan indrettes en film- og foredragssal samt studierum for gæsteforskere.

Personale

Ved årets begyndelse blev det beklageligvis nødvendigt at afskedige kustode Erik Jensen, og i hans stilling ansattes pr. 1. marts Ole Bent Nielsen. Foruden de fastansattes arbejdskraft har museet haft god gavn af beskæftigelsesbevillinger til: Kåre Lauring, Bert Blom, Helle Ahlstrøm, Pernille Nordby, Dorthe Baes og Jørn Strufe.

GAVELISTE FOR ÅRET 1986

Genstande, malerier og arkivalier

Fru *Irene Bach*, Skærbæk: Emblem fra maskinmesteruniform; fru *Else Bech*, Korsør: Billede af skoleskibet »København« presset i kobberplade samt 1 album med prospektkort og fotos; fru *Inger Budtz-Jørgensen*, Helsingør: Dagbøger og forskellige arkivalier vedr. familien Mathiesen; modelsnedker *Aage Christensen*, Frederikshavn: Træværktøj brugt på Frederikshavn Værft; *A. Eriksen*, Virum: Illustreret notesbog med skildring af barken »Ida«s sejlads til Australien 1871-72; *Eva Fencker*, København: 101 stkr. mapper med fotos og avisudklip, der har tilhørt afdøde maskinmester Erik Fencker; skibssingeniør *Finn Frydensberg*, Frederikshavn: Plan over Helsingør Skibsværft og Maskinbyggeri 1959; *Handels- og Søfartsmuseets Venner*: Søkortkiste fra omkr. 1850 med søkort, stutflag med bemalet spuns: C.K., føringskiste, der formentlig har tilhørt ostindisk købmand Albrecht Ludvig Schmidt (omkr. 1754-1821); *Bent Hansen*, Hvidovre: fotokopi af selvbiografi ved C.C. Christensen, Marstal; *John Hansen*, Ålsgårde: 4 grundmodeller til metalmodelskibe; maskinchef *Poul R. Hass*, Esbjerg: flaskeskib med bark »Prins Waldemar« af Nordby samt flaskeskib med 3m bark »Persistant« af Nantes; skibssreder *Per Henriksen*, København: Model af Ro/Ro Merc-Multiflex fragtfærge »Mercandian«, 1 kontorflag, 1 bov- og skorstensmærke samt 2 navnebrætter; skibsfører *Poul Hildebrandt*, Helsingør: 2 søfartsbøger der har tilhørt givers bedstefader; *Højgaard & Schultz A/S*, Charlottenlund: Forskelligt materiale vedr. jernbetonskibsbygning; *Aage Jensen*, Ruds Vedby: Forskellige effekter vedr. giverens broder Jens Marius Jensen samt skibsportræt: uindrammet akvarel af S/S »Gerda Toft«; *Jens Peter Jensen*, Sejrø: 2 sammenhørende gouacher af ved nat og ved dag samt 2 små skilderier; *Preben Karsten*, Roskilde: Taklet model af krydstoldskonnerten »Argus«; *John T. Larsen*, West Caldwell: Materiale vedr. Moore McCormack's Scantic Line, der i årene 1930-39 sejlede mellem U.S.A. og Skandinavien; *Thorstein Middelboe*, Solrød Strand: Krængningsmåler; maskinmester *Anton Roed Nielsen*, Herlev: Et komplet sejlmagersæt samt 1 skibsportræt; fisker *Aage Nielsen*, Fredericia: Søkort: Bælthavet og Sundet 1848; *Jørgen Nilsson*, Stenløse: Model til sextant; *Svend Erik Olesen*, Snekkersten: 1 skibskiste, uniformsdele, personlige papirer og fotos vedr. Martin Heinrich Bantz; *Flemming John Olsen*, København: Arkivalier vedr. giverens farmoders fader, skibsfører Anton I.C. Trolle (1814-1908); skibssingeniør *Lauritz Rasmussen*, Odense: Plakat »Red Lindø« med brochurer; *Rederiforeningen*, København: Æske med

diverse sejlkliecher med »Dansk Dampskibsrederiforening, København«; *Flemming greve af Rosenborg*, Frederiksberg: Udliggerkano; skibssingeniør *Evald Simonsen*, Helsingør: Noter fra skibssingeniør Knud E. Hansens forelæsninger på Helsingør Teknikum, indbundet i 3 bøger: Praktisk skibsbygning I-III, m.m.; *Svend Sommer*, Virum: Skitser til skibsportrætter sign. J. Dahl og årstal; *Kirsten Teglbjerg*, Lyngby: Kaptajnskuffert der har tilhørt giverens fader, kaptajn Christian Vestergaard; ingeniør *Otto Thomsen*, Hellerup: Dagbog ført af giverens morfader Lars Mathias Madsen (1823-1859) bl.a. på Galathea-ekspeditionen; *Bent Wichmann*, Hørsholm: Kompasrose af papir fra firmaet Kelvin, Bottomley & Baird; *Bent Ørberg*, København: Lodskvittering for Kongelig autoriseret Lodseri i København.

Fotogaver

Dagny Christensen, Klitmøller; *H. Christiansen*, Snekkersten; arkitekt *Jørgen Emil Engel*, Birkerød, Grønlandssekretariatet, København; *Lokalsamlingen i Skagen*, Skagen; *Harry Nielsen*, Tårup; *Magnus Nybrandt*, København; *Svend Erik Olsen*, Snekkersten; *Erik Villadsen*, Bagsværd.

Boggaver

Inspektør *Aly Abd-el-Dayem*, Esbjerg; museumsleder *Jørgen Barfod*, København; *Elisabeth Bjørn-Petersen*, Helsingør; ingeniørfirmaet *Busch & Co.*, København; *Christie's*, Amsterdam; dr. *Basil Greenhill*, Saltash; *Jens J. Handler*, Nübbel; *Anne Nissen Hansen*, Kolding; dr.phil. *Henning Henningsen*, Helsingør; skibsreder *Per Henriksen*, København; *Charlotte & Leif Holand*, Vordingborg; *Finn Jacobsens forlag*, København; *Kaj Jensen*, Glostrup; møbelrestaurator *Anton Jepsen*, Charlottenlund; *B.E. Juhl*, Charlottenlund; *Bert Klem*, København; forfatter *Palle Lauring*, Virum; *Børge Lind*, Holbæk; *Malmö Museum*; *Henry Meilvang*, København; *Nationalmuseet*, København; grafisk formgiver *Jens Lorentzen*, Humlebæk, skibssingeniør *K.V. Nielsen*, Helsingør; *Roed Nielsen*, Herlev; *Omell Galleries*, London; cand.polit. *Viggo Poulsen*, Espergærde; *Scandinavian Institute of Asian Studies*, København; skibssingeniør *Evald Simonsen*, Helsingør; direktør *Tage Sørensen*, Esbjerg; skibsfører *Søren Thirslund*, Humlebæk.

HANDELS- OG SØFARTSMUSEET PÅ KRONBORG

DRIFTSREGNSKAB 1. JANUAR TIL 31. DECEMBER 1986

Indtægter

Indtægt ved forevisning		558.498
Statens tilskud		1.708.769
Tilskud fra Museumsrådet for Frederiksborg Amt		14.960
Tilskud fra Helsingør Kommune		5.500
Private bidrag ifølge specifikation		153.000
Renter		11.451
Arbejdsmarkedsnævnet		716.352
Fortjeneste ved salg af Søhistoriske Skrifter, kort, billedbøger, postkort m.v.		28.714
Fortjeneste ved salg af fotos og tegninger		25.434
	<u>Kr.</u>	<u>3.222.678</u>

Udgifter

Gager		2.516.504
Pensioner		62.131
Kapacitetsomkostninger		404.784
Oplysningsvirksomhed:		
Udgivervirksomhed	30.075	
Undervisning	20.551	
Udstillinger	21.929	
Diverse	<u>9.507</u>	82.062
Indsamling:		
Fotos	3.236	
Bevaring	40.700	
Bibliotek	21.522	
Uddannelse	<u>11.797</u>	77.255
Afskrivninger:		
Inventar		2.872
Hensat til køb af inventar		30.000
Hensat til evt. istandsættelse af fraflyttede lokaler		<u>15.000</u>
Udgifter og afskrivninger ialt		3.190.608
Overskud overført til kapitalkonto		32.070
	<u>Kr.</u>	<u>3.322.678</u>

STATUS PR. 31. DECEMBER 1986

Aktiver

Likvide midler:			
Kassebeholdning	6.990		
Postgiro	54.046		
Den Danske Bank	<u>282.200</u>	343.236	
Udestående fordringer			149.894
Beholdning af kataloger, farvepostkort, platter, bøger m.v.			158.800
Inventar:			
Anskaffelse i 1986	32.872		
Afskrivning ifølge driftsregnskab	(2.872)		0
Hensat 1. januar 1986	<u>(30.000)</u>		
Lysanlæg:			
Anskaffelsessum	1.518.000		
Afskrivninger pr. 31. december 1986	<u>(910.800)</u>	607.200	
Samlingen:			
Saldo pr. 1. januar 1986			<u>1</u>
			<u>Kr. 1.259.131</u>

Passiver

Diverse kreditorer:			
Inventar	13.540		
A-skat	75.549		
Omkostninger og feriepenge	209.462		
Merværdiafgift	1.906		
Friis Pedersens Arv	100.555		
Venneselskabet	<u>19.000</u>	420.012	
Hensat til køb af inventar			30.000
Hensat til istandsættelse af fraflyttede lokaler			15.000
Kapitalkonto for museet:			
Saldo pr. 1. januar 1986	1.065.649		
Afskrivning lysanlæg	(303.600)		
Overskud	32.070	794.119	
			<u>Kr. 1.259.131</u>

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med museets bøger, som vi har revideret.

København, den 3. februar 1987.

EIGIL BRUHN
statsaut.revisor

BJARNE HANSEN
statsaut.revisor

Specifikation af private bidrag 1986

BP Olie-Kompagniet A/S	2.000
Carlsberg Mindelegat for Brygger J.C. Jacobsen ..	30.000
Copenhagen Reefers A/S	5.000
Danmarks Rederiforening	10.000
Dansk Søassurances Fond	1.000
Den Danske Bank	2.500
Fonden til Søfarendes og Søfartens Vel	30.000
Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier i Danmark	5.000
Dampskibsselskabet Hafnia's Fond	1.000
A/S Kjøbenhavns Handelsbank	2.500
J.C. Hempels Legatfond	7.000
A/S Kryolitselskabet Øresund	1.000
Otto Mønstedts Fond	30.000
Magasin du Nord's Fond	5.000
Nordtramp I/S	1.000
Privatbanken i København A/S	2.500
Det Store Nordiske Telegraf-Selskab	500
Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise	3.500
Dampskibsselskabet Torm	500
Wm. Vetts Fond	10.000
Det Østasiatiske Kompagni A/S	3.000
	<u>Kr. 153.000</u>

De efter 1. januar 1987 indgåede bidrag vil blive optaget i næste års regnskab.

GENERALKONSUL L.O.G. AMUNDSSENS GAVE

DRIFTSREGNSKAB 1. JANUAR TIL 31. DECEMBER 1986

<i>Indtægter</i>	
Renter af bankindestående	2.201
Overskud overført til kapitalkonto	<u>Kr. 2.201</u>

STATUS PR. 31. DECEMBER 1986

<i>Aktiver</i>	
Likvide midler:	
Den Danske Bank	22.971
Tilgodehavender:	
Museet (lån til billedbog)	100.555
J. Friis-Pedersens Arv	<u>100.000 200.555</u>
	<u>Kr. 223.526</u>

<i>Passiver</i>	
Kapitalkonto:	
Saldo 1. januar 1986	221.325
Overskud ifølge driftsregnskab	<u>2.201</u>
	<u>Kr. 223.526</u>

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med det førte bogholderi, som vi har revideret.

København, den 3. februar 1987.

EIGIL BRUHN
statsaut.revisor

BJARNE HANSEN
statsaut.revisor

ARKITEKT J. FRIIS-PEDERSENS ARV

DRIFTSREGNSKAB 1. JANUAR TIL 31. DECEMBER 1986

Indtægter:

Provision ved salg af bogen Sejlskibe	1.060	
Indvundne renter	134.761	
Fortjeneste ved salg af bøger og plakater	1.271	
		<u>Kr. 137.092</u>

Udgifter:

Renter	23.062	
Gebyrer	2.260	
Revisor	<u>3.660</u>	28.982
Overskud overført til kapitalkonto		108.110
		<u>Kr. 137.092</u>

STATUS PR. 31. DECEMBER 1986

Aktiver:

Likvide midler:		
Den Danske Bank		134.836
Obligationer (kostpriser):		
262.000 kr. 12% Krf.Danmark Alm. Real		
64.s. 2022	303.399	
398.000 kr. 12% Krf.Danmark Alm. Real		
63.s. 2012	213.261	
25.000 kr. 10% Krf.Danmark 92.s. 2005	24.563	
58.000 10% Statslån 2004	<u>65.578</u>	606.801
(kursværdi andrager 31/12 1986: 727.928 kr.)		
Pantebreve (værdi = arvekurs):		
136.016 kr. 16% pantebreve i matr.nr. 23 ey,		
Lyngby à 75	102.012	
226.914 kr. 9% pantebreve i matr.nr. 23 ey,		
Lyngby à 55	<u>124.803</u>	226.815
Beholdning af bøger		15.300
Ombygning lokaler (museet):		
Afholdte udgifter	518.844	
Afskrivninger	<u>(172.948)</u>	345.896
		<u>Kr. 1.329.648</u>

Passiver

Den Danske Bank		271.976	
Skyldig merværdiafgift		137	
Skyldige omkostninger		3.660	
Restgæld ombygning lokaler museet		5.485	
Generalkonsul L.O.G. Amundsens gave		100.000	
Kapitalkonto:			
Saldo 1. januar 1986	1.003.356		
Afskrivning ombygning lokaler museet	(172.948)		
Kursregulering pantebreve samt udtr. obl.	9.872		
Overskud ifølge driftsregnskab	108.110	948.390	
		<u>Kr. 1.329.648</u>	

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med det førte bogholderi, som vi har revideret.

København, den 3. februar 1987

EIGIL BRUHN
statsaut.revisor

BJARNE HANSEN
statsaut.revisor

MUSEETS SALGSARTIKLER

I serien Søhistoriske Skrifter kan endnu fås:

- VI. *Jørgen H.P. Barfod*: DANMARK-NORGES HANDELSFLÅDE 1650-1700 (1967). Pris kr. 34,50.
- VII. *Christian Nielsen*: DANSKE BÅDTYPER (1973), nu i 4. oplag. Pris kr. 165,00.
- IX-XI. SEJLSKIBE, opmålt, tegnet og fotograferet af *Jens Friis-Pedersen*, I: Danskbyggede træskibe (1980), pris kr. 148,00; II: De sidste i Grønlandsfarten (1981), pris kr. 148,00; III: Nordiske fartøjer (1982), pris kr. 148,00.
- XIII-XIV. *Knud Klem*: SKIBSBYGGERIET I DANMARK OG HERTUGDØMMERNE I 1700-ÅRENE. (1985). Pris pr. bind kr. 335,00. Forhandles i boghandelen.
- XV. *Hanne Poulsen*: DANSKE SKIBSPORTRÆTMALERE. (1985). Pris kr. 345,00.

SØHISTORISK BILLEDBOG. 150 dejlige billeder fra museets righoldige samlinger. Dansk og engelsk tekst. Pris kr. 50,00.

PLAKATER:

Museets klassiske plakat, tegnet af *Sikker Hansen* i 1948. Farvelitografi. Pris kr. 60,00.

Museets nye plakat, tegnet af grafikerens *Karin Birgitte Lund* i 1985. Farvelitografi. Pris kr. 60,00.

Alle priser er eksklusive forsendelsesomkostninger, inklusive den nugældende moms.

Bestillinger modtages på
Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg,
3000 Helsingør. (Tlf. 02 21 06 85).

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS VENNER

BESTYRELSE (pr. 1/9 1987)

Museumsdirektør, dr.phil. HENNING HENNINGSEN, R¹,
formand.

Direktør, civilingeniør JENS M. BARFOED, R¹.

Direktør, skibsreder NIELS HAHN-PETERSEN.

Marinebibliotekar, kommandørkaptajn ARNE HOLM, R¹.

Arkitekt m.a.a. MIKAEL SINDING.

Borgmester KNUD AXELSEN.

Museumsdirektør HANS JEPPESEN, kasserer og sekretær.

ÆRESMEDLEM:

Museumsdirektør, cand.mag. KNUD KLEM

Personale:

Assistent Hanne Besser

Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner

Beretning for 1986-87

Den årlige generalforsamling afholdtes onsdag den 26. august 1987 i Erik af Pommerns Kammer på Kronborg. Ca. 150 medlemmer var mødt op, hvoraf en del først så museets nyåbnede særudstilling »Skibsportrættet«.

Formanden Henning Henningsen bød velkommen, og den af bestyrelsen foreslåede dirigent, stadsbibliotekar Erik Buch Vestergaard blev valgt.

I sin beretning anførte formanden, at 1986-87 havde været et roligt år for Venneselskabet, hvad man derimod ikke kunne sige om museet i de forløbne måneder. Museet havde ligesom Kronborg slot været udsat for både et økonomisk og kulturelt chok på grund af vagtpersonalets månedlange strejke, som især ramte hårdt på det finansielle område og havde været til stor forbavselse og sorg for tusinder af turister fra hele verden, hvoraf mange kom til landet for at besøge både slottet og museet. Man må undres over, at et sådant slag mod vor betydningsfulde kulturelle turistindsats har været mulig, uden at nogen tilsyneladende har gjort mere ved det udover at beklage det. Mange medlemmer af vort selskab, der jo har gratis adgang til museet, har ikke kunnet udnytte denne ret. Det hele har været en utålelig og meningsløs situation.

Selskabet havde pr. 1. august 1987 1372 medlemmer, hvoraf 93 er livsvarige. En del kontingenter var dog ikke kommet ind endnu.

Sidste år blev det omtalt, at selskabet i forening med museet havde anskaffet et dataanlæg af passende størrelse, bl.a. for at registrere vore medlemmers kontingentindbetalinger, adresse-

forandringer osv. Efter de modtagne oplysninger fungerer anlægget meget tilfredsstillende og sparer mange arbejdstimer.

Den planlagte serie på seks glaspokaler i vort tiltag »Maritim kunst« afsluttedes i efteråret 1986 med den smukke Grønlandsfarerpokal, visende skonnerten »Aurora«. Da ikke så få medlemmer har ytret ønske om, at serien kunne fortsætte lidt endnu, besluttede bestyrelsen at gå videre med et par numre. Man har udvalgt en Østersøfarerpokal (kuf »Adventure« af Dragør) og en Islandsfarerpokal (skonnerten »Marie Louise« af København). Af de hidtil udsendte er kun 11 stk. tilbage af 1985-pokalen og 19 af 1986.

Som et nyt initiativ har bestyrelsen desuden besluttet forsøgsvis at lade fremstille en serie hedvinsglas sideløbende med pokalerne. Tanken er, at de skal prydes med indgraverede motiver af forskellige knob, også tegnet af Per Bøgh. Vi starter med to i år. Som et resultat af bestyrelsens tankeudvekslinger om videre ideer til maritim kunst har den ladet fremstille en halvmodel af jagten »De fire Brødre« (1794), foreløbig i ét eksemplar. Det drejer sig om en håndlavet, meget dekorativ snedkermodel, og den er derfor ikke helt billig. Hvis man kan lade fremstille og få solgt et rimeligt, ikke altfor stort antal stykker pr. år, ville det kunne give en pæn fortjeneste for selskabet og dermed for museet. Eksemplaret ville blive solgt ved en lille rask auktion efter generalforsamlingen for at måle interessen for ideen.

Vor store succes var i sin tid kompasplatterne, men den kan vi desværre ikke gentage, da der simpelthen ikke findes flere egnede kompasroser at benytte som forlæg. Vi har endnu nogle enkelte eksemplarer tilbage af 1980-platten, der afbilder Christian IV's kompas fra 1595 på Rosenborg. Af de maleriske kalkmalerifliser, hvoraf der kun kom fire, idet serien desværre trods vore forhåbninger ikke slog an, kan alle numre endnu fås, selv om oplaget svinder ind. Af 1983-flisen er der f.eks. kun 11 tilbage.

Herefter gav formanden oplysninger om indholdet af den

kommende årbog 1987, nr. 46 i rækken, og henviste til de mange værdifulde bidrag, der havde været i de tidligere bind af årbøgerne. Af disse var en hel del tilbage endnu, selv om flere årgange er udsolgte. Da disse restoplag optager en del kostbar hyldeplads på museet, har man besluttet at give medlemmerne et favorabelt tilbud, så de kan købe ældre årbøger til og med 1980 for en rund sum i form af bogpakker. Mange har gjort brug heraf.

Arvesagen efter vort afdøde medlem, advokat Sture Hövden i Stockholm, har vist sig at være særdeles kompliceret og er derfor trukket i langdrag fra år til år. Et forslag om en hurtig afløsning af summen er nu til behandling i det svenske rigsskatteværk, og vi håber, at sagen snart kan klares.

I modsætning til tidligere har der i regnskabsåret ikke været bevilget specielle gaver til museet.

På bestyrelsens og egne vegne takkede formanden til slut de mange bidragsydere, der som sædvanlig har hjulpet os økonomisk med årbogens trykning. Også en tak til pressen, som altid har været positiv i sin omtale af selskabets arbejde, og til Kronborg slotsforvaltning, der beredvilligt har givet os tilladelse til, traditionen tro, at benytte Erik af Pommerns Kammer til generalforsamlingen. Endelig rettede han en tak til medlemmerne for aktiv interesse og trofasthed over for selskabet og dermed for Handels- og Søfartsmuseet.

Formandens beretning blev godkendt.

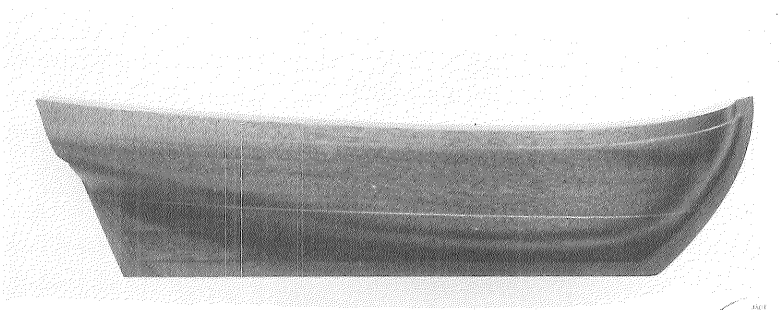
Derefter orienterede museumsdirektør Hans Jeppesen om større begivenheder på museet siden sidste generalforsamling (jfr. museets beretning). Museets egen særudstilling »Skibsportrættet« havde på grund af strejken i flere måneder måttet vente på sit publikum, mange gæster var gået forgæves, og museet havde mistet mere end 300.000 kr. i entréindtægter. Resten af 1987 ville i høj grad blive præget af planlægning af en gradvis fornyelse af den permanente udstilling, og de første resultater vil være synlige fra næste år.

Hans Jeppesen forelagde derefter som kasserer regnskabet, der godkendtes.

På valg til bestyrelsen var i henhold til lovenes § 5 Arne Holm, Niels Hahn-Petersen og Jens M. Barfoed, som alle genvalgtes.

På bestyrelsens vegne motiverede Hans Jeppesen et forslag om at forhøje kontingentet for personlige medlemmer til 120 kr. og for firmaer samt institutioner til 350 kr. Forslaget godkendtes uden diskussion.

Der var ikke indkommet forslag fra medlemmerne. Under eventuelt spurgte Hans Jeppesen, om medlemmerne ville være interesseret i, at selskabet prøvede at arrangere maritime museumsrejser i fremtiden, f.eks. foreslog han som start en ekskursion til Oslo. Flere mente, at ideen var god.

Halvmodel af jagten »De fire Brødre«, udført af Børge Brender i 1987. Da modellen på auktionen ved Vennekabets generalforsamling (se s. 235) opnåede en pris af kr. 3.500,-, vil der blive fremstillet indtil 10 nummererede eksemplarer. Bestilling ved henvendelse til museet. *Half model of the yacht »De fire Brødre« (the Four Brothers) made by Børge Brender in 1987. As the model fetched a price of D.kr. 3,500 in the auction held at the Annual General Meeting of the Maritime Museum (see p. 235) additional models will be made up to a total of ten numbered copies. Orders should be placed with the Museum.*

Efter afslutningen af generalforsamlingen gik man med Hans Jeppesen som en fornøjelig auktionarius over til bortauktionering af den omtalte halvmodel af jagten »De fire Brødre«, som modelbygger Børge Brender har udført efter museets anvisning. Da højeste bud blev på 3.500 kr., vil der være økonomisk grundlag for at videreføre ideen med at lade fremstille op til ti nummererede kopier.

Efter det traditionelle samvær med indtagelse af en lille forfriskning afsluttedes aftenen med et interessant lysbilledforedrag »Havbundens fortidsminder« af den som bidrager til årbogen velkendte cand.mag. Birger Thomsen fra Skov- og Naturstyrelsen.

NYTILKOMNE MEDLEMMER
(fra 1. september 1986 til 1. oktober 1987)

Andersen, Jørgen, Hundested
Bach, Henning, Sønderborg
Bennick, Jørgen, Sakskøbing
Borg, Bente, Frederiksberg
Brøndum, Ove, Helsingør
Bühling, Wolfgang, Tyskland
Christensen, Gerd, Faxe
Christensen, Ole, København
Colding-Jørgensen, Peter, Helsingør
Det Nordjydske Landsbibliotek, Ålborg
Dwinger Marineconsult, Hørsholm
Dyre, Palle, Humlebæk
Fage-Pedersen, Jens, Humlebæk
Falck, Kaj, Nyborg
Hansen, Hans, Gentofte
Hoby, Th., Helsingør
Holm, Kaj H., Vejle
Hvino, Helmuth, Nørresundby
Jensen, Hanne Juul, Middelfart
Jensen, Knud Severin, Faxe Ladeplads
Jensen, Morten Kvist, Helsingør
Jensen, Preben, Vejle
Jørgensen, E., Holland
Jørgensen, Sigurd, Broby
Knak, Martin, Varde
Leth, Ivan, Sindal
Lieberg, Helge Egtved
Malmgren, Marianne, Helsingør
Pedersen, Holger Juul, Højbjerg
Perner, Gunnar, København
Rasmussen, Frank, Munkebo
Rønholm, Kristian, Ebeltoft
Schachtschabel, Kurt, Færøerne
Schmidt, Ole, Helsingør
Schnakenburg, Kisser, Rungsted Kyst
Stabell, Torben, Ørby
Steffensen, John, Toftlund
Stubkjær, K., Munkebo
Sørensen, Tage G., Frederiksberg
Tønnesen, Werner, Frederiksberg
Tullin, Thomas V., Sverige
Viland, Jens, Hvidovre
Wiinholt, Jim, Humlebæk
Zilmer, Karl, Hellerup
Aahard, Johs., Søborg

SELSKABET HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS VENNER

DRIFTSREGNSKAB 1. APRIL 1986 TIL 31. MARTS 1987

<i>Indtægter:</i>			
Kontingenter og bidrag fra medlemmer	133.550		
Fortjeneste ved salg af kompasplatter, glaspokaler og fliser:			
Salg ekskl. moms	123.128		
– Forbrug:			
Beholdning af platter pr. 1.april 1986	73.880		
Købspris for glaspokaler og fliser	62.038		
Diverse udgifter til porto, forsendelse m.v.	<u>10.262</u>		
	146.180		
– Beholdning af platter, glaspokaler og fliser pr. 31. marts 1987	<u>64.419</u>	81.761	41.367
Salg af EDB-arbejder			4.000
Renter af bank, postgiro og obligationer			12.278
Gave fra fhv. skibsfører Harald Læssøe Barfoeds legat			<u>15.000</u>
			<u>Kr. 206.195</u>

<i>Udgifter:</i>			
Gaver og tilskud til Handels- og Søfartsmuseet:			
Årbog 1986:			
Udgivelse af årbog	142.984		
Porto til udsendelse	<u>14.502</u>		
	157.486		
– Salg af årbøger og særtryk	20.949		
Tilskud til årbog 1986	<u>14.050</u>	34.999	122.487
Gager og feriepenge			51.695
Diverse omkostninger:			
Porto, fragt m.v.	11.907		
Kontorhold, tryksager, EDB-assistance m.v.	17.899		
Revision og regnskabsassistance	13.400		
Diverse udgifter	<u>1.742</u>		44.948
Afskrivning på EDB-anlæg		<u>10.870</u>	230.000
– underskud, der overføres til kapitalkonto			<u>(23.805)</u>
			<u>Kr. 206.195</u>

STATUS PR. 1. APRIL 1987

Aktiver:

Likvide midler:			
Kassebeholdning	1.257		
Den Danske Bank, Helsingør	121.924		
Postgiro	<u>4.141</u>		127.322
Debitorer:			
Tilgodehavende vedr. årbog og platter	4.583		
Tilgodehavende moms	<u>617</u>		5.200
Mellemregning med fhv. skibsfører			
Harald Læssøe Barfoeds legat			15.000
Beholdning af platter, glaspokaler og fliser			64.419
Obligationer (kursværdi):			
Kr. 8.900 7% Østift.Kreditf. 18.s. 1998 à 85	6.800		
Kr. 41.500 7% Østift.Kreditf. 16.s.4. 2028 à 59	24.485		
Kr. 8.900 7% Østift.Kreditf. 15.s.4. 2011 à 66¼	5.896		
Kr. 31.700 7% Københ.Kreditf. 15.s.1.a. 2018 à 65	<u>20.605</u>		57.786
Inventar:			
Saldo pr. 1. april 1986		10.000	
+ programmer m.v. tilgået i 1986/87		8.370	
		18.370	
– afskrivning		<u>10.870</u>	7.500
			<u>Kr. 277.227</u>

Passiver:

Diverse kreditorer og skyldige omkostninger			22.035
Reservefond:			
Saldo pr. 1. april 1986			50.048
Kapitalkonto:			
Saldo pr. 1. april 1986		246.961	
– kursregulering af obligationer i behold	18.012		
– underskud ifølge driftsregnskab	<u>23.805</u>	41.817	205.144
			<u>Kr. 277.227</u>

Skattedepartementet har bevilget selskabet fritagelse for beskatning af fortjeneste ved salg af kompasplatter, glaspokaler og fliser.

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med selskabets bøger, som vi har revideret. Obligationsbeholdningens tilstedeværelse er kontrolleret, ligesom bank- og postgiroindestående er afstemt.

København, den 10. april 1987.

BJARNE N. HANSEN
statsaut.revisor

EIGIL BRUHN
statsaut.revisor

HENNING HENNINGSEN JENS M. BARFOED NIELS HAHN-PETERSEN
MIKAEL SINDING ARNE HOLM OVE THELIN
HANS JEPPESEN

FHV. SKIBSFØRER HARALD LÆSSØE BARFOEDS LEGAT

DRIFTSREGNSKAB 1. APRIL 1986 TIL 31. MARTS 1987

Indtægter:

Renter og udbytter:	
Bankindestående	3.248
Obligationer	12.840
	<u>Kr. 16.088</u>

Udgifter:

Gaver til Handels- og Søfartsmuseet	15.000
Depotgebyrer	75 15.075
Overskud, der overføres til gevinst- og tabskonto	1.013
	<u>Kr. 16.088</u>

STATUS PR. 1. APRIL 1987

Aktiver:

Likvide midler:	
Den Danske Bank, Helsingør, bankbog	61.030
Værdipapirer:	
Obligationer (kursværdi):	
Kr. 105.000 12% Kreditf.Danmark	
alm.real 64.s. 2022 à 94¼	99.225
	<u>Kr. 160.255</u>

Passiver:

Mellemregning med Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner		15.000
Kapitalkonto:		
Legat ifølge testamentet		100.000
Gevinst- og tabskonto:		
Saldo pr. 1. april 1986	58.844	
+Overskud ifølge driftsregnskab	1.013	
	59.857	
– Kursregulering af obligationer i behold	14.602	45.255 145.255
		<u>Kr. 160.255</u>

Foranstående regnskab er i overensstemmelse med legatets bøger, som vi har revideret. Værdipapirbeholdningens tilstedeværelse er kontrolleret, ligesom bankindestående er afstemt.

København, den 10. april 1987.

BJARNE N. HANSEN
statsaut.revisor

EIGIL BRUHN
statsaut.revisor

Takket være den forståelse for museets kulturhistoriske opgaver, der er vist af søfarten og de kredse, som står i nær tilknytning til dette erhverv, er det lykkedes at dække en del af de med udgivelsen af denne årbog forbundne udgifter.

Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner udtrykker herved sin hjerteligste tak til følgende firmaer og institutioner, der i form af tilskud eller køb af et større antal årbøger har støttet udgivelsen af denne for museets arbejde så betydningsfulde publikation:

Carlsberg Bryggerierne

Den Danske Bank af 1871 A/S

A/S Kjøbenhavns Handelsbank

Københavns Havnevæsen

Lemvigh-Müller & Munck A/S's Fond

E. Nobel, Cigar- & Tobaksfabrikker A/S

Privatbanken

Scandinavian Ferry Lines

Tuborgs Bryggerier A/S

Iver C. Weilbach & Co. A/S

Wiibroes Bryggeri A/S

Texaco A/S

SELSKABET
HANDELS- OG SØFARTSMUSEETS VENNER
(Stiftet 1940)

Tegn venligst nye medlemmer

derved støtter De selskabets formål at virke for forøgelse og forbedring af Handels- og Søfartsmuseets samlinger. - Indmeldelse modtages på museet (tlf. 02 21 06 85). - Selskabets girokonto 7 05 90 00.

Medlemmernes rettigheder:

Gratis adgang til Handels- og Søfartsmuseets samlinger på Kronborg slot.

Selskabet yder gratis sine medlemmer en smuk og interessant illustreret årbog, hvis værdi overstiger kontingentet. Medlemmerne kan til nedsat pris købe en del af de af museet udgivne Søhistoriske Skrifter samt ældre årbøger:

Bogpakke: Årbog 1968-80 ialt 13 bind for kr. 130,00

Enkeltpind: 1944-80 pr. stk. kr. 20,00

Årbog: 1981, 82, 83 pr. stk. kr. 75,00

Årbog: 1984, 85, 86 pr. stk. kr. 100,00

(Årbog 1942-44, 1948, 1950-67 er udsolgt)

Alle priser er inkl. moms, ekskl. porto og forsendelse.

Bestillinger modtages på Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, 3000 Helsingør. (Tlf. 02 21 06 85).

Kontingentet er for tiden:

Kr. 120,00 årligt for personer, kr. 350,00 for institutioner eller firmaer.

MARITIM KUNST

Udgivet af
Selskabet Handels- og Søfartsmuseets Venner

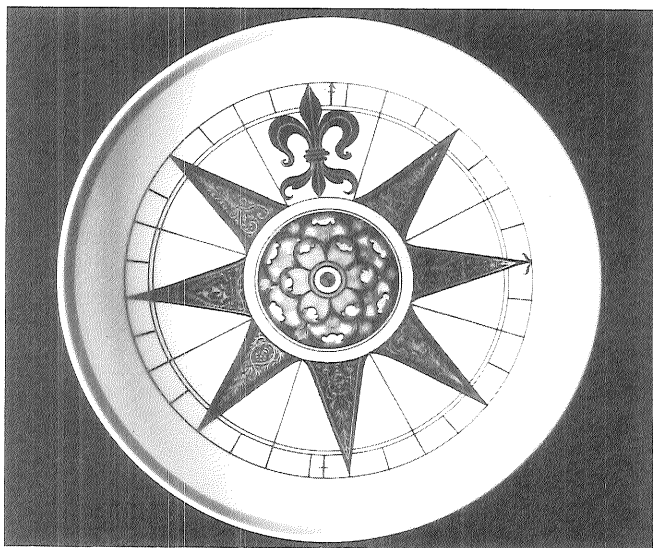
Bestillinger modtages på Handels- og Søfartsmuseet på
Kronborg, 3000 Helsingør. (Tlf. 02 21 06 85).

Alle priser er ekskl. moms og forsendelsesomkostninger.

Kompasplatter

Af den siden 1970 udsendte kompasplatteserie er endnu
et mindre oplag af 1980 på lager.

Platte 1980 (Christian IV's skibskompass fra 1595 på
Rosenborg), kr. 205,00

Kompasplatte 1980

Kalkmalerifliser

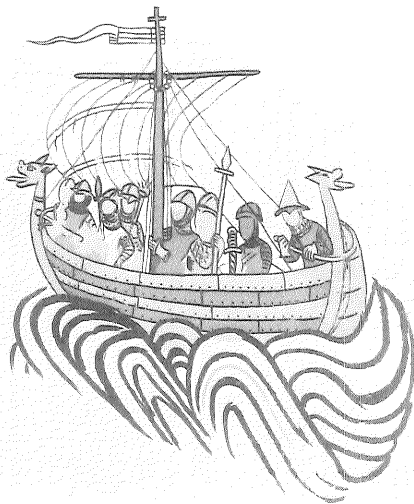
Med gengivelse af skibe på kalkmalerier i danske kirker, i fajance (15x15 cm), i de originale farver, udført af Den kongelige Porcelainsfabrik.

Flise 1981 Harald Hårderådes skib »Ormen hin snare«
(motiv fra Højby Kirke i Odsherred fra ca. 1350-1400),
kr. 123,00

Flise 1982 Olav den Hellige på sit skib »Oksen hin hårde«
(motiv fra Højby kirke i Odsherred fra ca. 1350-1400),
kr. 123,00

Flise 1983 Harald Hårderådes skib »Ormen hin snare«
(motiv fra Skamstrup kirke ved Holbæk fra 1300-årene),
kr. 123,00

Flise 1984 Olav den Hellige på sit skib »Oksen hin hårde«,
(motiv fra Skamstrup kirke ved Holbæk fra 1300-årene),
kr. 123,00

Kalkmaleriflise 1984

Glaspokaler

Med indsløbne gengivelser af danske langfarere fra 16-1700-årene, udført i pokaltypen Wellington (159 mm høj) af Holmegaards Glasværker.

Pokal 1985 med motiv af Middelhavsfarer, briggen »Harmonie«, 1804, kr. 209,00

Pokal 1986 med motiv af Grønlandsfarer, skonnerten »Aurora«, 1811, kr. 209,00

Pokal 1987 med motiv af Østersøfarer, kuffen »Adventure«, 1809, kr. 225,50

Snapse-/hedvinsglas med motiv af forskellige knob, 1×2 stk., kr. 205,00

Østersøfarerpokal og snapse-/hedvinsglas med knob 1987